

III. 42 Sarasvatí učí krále Vidúrathu o neskutečnosti projeveného světa.

SARASVATÍ pokračovala: Pro nezralého, dětinského člověka, který je zarputilý ve svém přesvědčení, že je svět skutečný, zůstává svět skutečností, podobně jako je duchy a přízraky pronásledováno dítě, které na ně věří. Je-li člověk okouzlen krásným náramkem, nevidí za jeho krásou zlato. Komu učaruje nádhera paláců, měst a přepychu, nevidí neomezené Vědomí, které jediné je skutečné.

Tento svět je jen dlouhý sen. Pocit ega a představa o tom, že tu jsou druzí, je stejně skutečná jako věci viděné ve snu. Jedinou Skutečností je neomezené Vědomí, jež je ryzí, neměnné, všudypřítomné a všemohoucí a jehož tělem a bytím je zase jen absolutní Vědomí, nikoli objekt či něco poznatelného. Ať se toto Vědomí projeví kdekoli a jakkoli, je to vždy zase Vědomí. Představí-li si pozorovatel, že vidí lidskou bytost, lidská bytost se objeví. Podstata, tedy neomezené Vědomí, je skutečná, proto vše, co je na této podstatě založeno, je skutečné též, ačkoli Skutečností je samotná podstata. Stvořený svět a veškeré bytosti v něm nejsou nic jiného než dlouhý sen. Ty jsi skutečný pro mě, já jsem skutečná pro tebe a všichni ostatní jsou skuteční pro tebe i pro mě. A tato relativní skutečnost je jako skutečnost věcí ve snu.

RÁMA se zeptal: Jestliže se ve snu člověka objeví město, pak si město žije svým životem, jako by bylo skutečné. To je to, co svými slovy naznačuješ, mudrci?

VASIŠTHA odpověděl: Je to tak, Rámo. Protože je sen o městě založen na tom, co je skutečné, tedy na neomezeném Vědomí, zdá se snové město skutečné. Potom však není rozdíl mezi bdělým stavem a stavem snění. Co je skutečné v jednom, je neskutečné v druhém. Oba tyto stavy mají tutéž povahu.

Objekty bdělého stavu i stavu snění jsou proto stejně neskutečné, s výjimkou neomezeného Vědomí, na němž se toto vše promítá.

Sarasvatí vyložila králi učení a požehnala mu.

SARASVATÍ pravila: Ať tě štěstí a přízeň provází. Pochopil jsi, co mělo být pochopeno, a teď nám dovol odejít.

VIDÚRATHA řekl: Ó bohyně, brzy opustím toto místo, tak jako člověk přejde ve spánku z jednoho snu do druhého. Snažně tě prosím, ať moji ministři a má dcera mohou jít se mnou.

Sarasvatí mu přislíbila, že jeho přání bude vyplněno.